

RHAGLEN ARFOR

Grantiau i Gefnogi Defnydd yr Iaith Gymraeg mewn Busnes ar Ynys Môn

---

Creu Gwaith - Cefnogi'r Iaith

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Canllawiau

Diweddarwyd 13.08.2020

Canllawiau Grantiau ARFOR Ynys Môn

Cefndir

Mae rhaglen ARFOR yn weithredol ar draws Ynys Môn, Gwynedd, Ceredigion a Sir Gâr, ac yn cynnwys cyfuniad o gynlluniau lleol a gweithgareddau ar draws y pedair ardal.

Cronfa arbrofol yw'r rhaglen, sy'n bwriadu creu mwy a gwell swyddi yng nghadarnleoedd y Gymraeg a chefnogi twf yr iaith.

Bwriad y rhaglen yw gwireddu pedwar cynllun lleol:

- hybu mentrau a chefnogi twf busnes mewn ardaloedd lle mae canran uchel o'r bobl yn siarad Cymraeg
- sicrhau swyddi gwell sy'n talu'n well i gadw pobl leol yn yr ardaloedd hyn ac annog pobl sydd wedi gadael i ddod yn ôl i Fôn
- **hyrwyddo gwerth dwyieithrwydd a'r Gymraeg mewn busnesau**
- **annog busnesau a phobl sy'n symud i ardaloedd gwledig i werthfawrogi a defnyddio'r Gymraeg**

Gellir cael mwy o wybodaeth ar y wefan: <https://www.rhaglenarfor.cymru/>

Cynlluniau Arfor Ynys Môn

Mae'r canllawiau hyn yn ymwneud a 1 gronfa ariannu penodol a gaiff eu gwireddu drwy gynllun Arfor yn Ynys Môn yn unig. Bydd angen cwblhau a hawlio unrhyw gyllid cyn diwedd y rhaglen presennol yn Rhagfyr 2020.

Cronfa leithyddol – Cronfa i gefnogi busnesau i wneud y Gymraeg yn fwy gweledol / clywedol o fewn eu busnes e.e. arwyddion, bwydlenni dwyieithog, deunyddiau, sgiliau staff, digwyddiadau ayyb. Gellir rhoi grantiau o hyd at £2,000 ar sail cyfradd o hyd at 80%.

Cronfa Busnes – Mae'r gronfa hon bellach wedi dod i ben.

Amcanion

Dylai ceisiadau sy'n ymgeisio am gymorth drwy gronfa Arfor allu cyfrannu tuag un neu fwy o'r amcanion isod:

- cefnogi twf economaidd mewn ardaloedd ble mae'r Gymraeg yn cael ei siarad
- Hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a dwyieithrwydd mewn busnes

Pwy sy'n gymwys?

Bydd y gronfa uchod yn agored i unrhyw fusnes ariannol hyfyw sydd eisoes yn neu yn bwriadu masnachu; a sydd yn bodloni y diffiniad o Fenter Bach i Ganolig (llai na 250 o staff a throsiant blynyddol llai na £50 miliwn), all fod yngan gynnwys:

- Cwmni cyfyngedig
- Cwmni Budd Cymunedol
- Unig Fasnachwr
- Braich masnachu Elusen Cofrestredig

Beth sy'n gymwys?

Ni ellir cyfrannu tuag at gostau adeiladu na prynu eiddo / tir na gweithgareddau statudol. Gweler isod restr o enghreifftiau o eitemau a gwasanaethau all fod yn gymwys:

- Hyfforddiant ieithyddol
- Cyflwyno, addasu neu wella y defnydd o'r Gymraeg yn y busnes

Bydd swyddog o fewn Menter Iaith Môn yn gallu darparu cyngor pellach ar y math o eitemau a gwasanaethau a ddylai fod yn gymwys.

Mae'n amod gan Lywodraeth Cymru nad ydi grant Arfor yn cael ei roi ble mae grant addas arall eisoes ar gael.

Oes angen asesiad iaith Gymraeg ar fy busnes?

Oes, bydd disgwyl i bawb sydd yn bwriadu ymgeisio am y grant gael asesiad ieithyddol wedi ei gwblhau. Fe gewch eich cyfeirio at Swyddog Menter Iaith Môn fydd yn cwblhau'r asesiad ieithyddol gyda chi.

Pwy sy'n gwneud y penderfyniadau?

Bydd Panel Grantiau yn cyfarfod yn rheolaidd er mwyn asesu ceisiadau'r gronfa, a gwneud argymhellion ar y rhain.

Bydd swyddog annibynnol o Menter Iaith Môn (nid y sawl sydd wedi eich cynghori ynglŷn â'ch cais) yn gwirio ceisiadau i weld a ydyn nhw'n gymwys ai peidio. Bydd y panel yn gynrychiolwyr o Gyngor Sir Ynys Môn a Menter Môn.

Mae'n bosib y bydd y panel yn gofyn am fwy o wybodaeth neu eglurhad ar rai materion cyn gallu penderfynu. Os nad yw eich cais yn llwyddiannus, gall swyddog Menter Iaith Môn eich helpu i gyflwyno cais diwygiedig, gan gymryd sylwadau'r panel i ystyriaeth. Os nad oes problem cymwysedd sylfaenol, bydd modd i chi gyflwyno cais diwygiedig os dymunwch, fydd yn dilyn yr un drefn asesu.

Os yn llwyddiannus, sut fydd cael yr arian?

Os yn llwyddiannus, bydd llythyr cynnig yn dod i'ch sylw sy'n egluro'n llawn sut i hawlio'r arian. **Peidiwch ag archebu na thalu am unrhyw beth cyn i chi dderbyn a dychwelyd y llythyr cynnig.** Dim ond ar ôl i chi brynu a thalu y bydd modd hawlio grant. Cofiwch sicrhau fod eich llif arian yn ddigonol i dalu, a'ch bod yn cyflwyno'ch hawliad (gyda thystiolaeth o'r gwariant - copi o'r anfoneb a datganiad banc yn dangos y taliad), er mwyn i'ch hawliad gael ei brosesu ac i arian Arfor gyrraedd eich banc.

Ni ellir rhoi grant os ydych wedi talu am unrhyw beth gydag arian parod. Os am ddefnyddio cerdyn credyd bydd angen copi o ddatganiad y cerdyn yn dangos y taliad.

A fydda i'n cael fy monitro?

Os bydd eich cais yn llwyddiannus, byddwch yn cael eich monitro'n agos er mwyn :

- sicrhau bod y grant yn cael ei wario ar yr hyn a gymeradwywyd
- sicrhau bod y cynllun yn digwydd / wedi digwydd yn unol a hyn
- sicrhau bod eitemau a gefnogwyd efo grant yn parhau mewn lle / defnydd
- sicrhau fod grantiau Arfor yn cyflawni eu pwrpas
- casglu gwybodaeth am y gweithgareddau ac allbynnau o'r grant

Nodwch - gallai hyn fod yn ymweliad gan gynrychiolydd o naill ai Gyngor Sir Ynys Môn, Llywodraeth Cymru neu Menter Iaith Môn/ Menter Môn ar fyr rybudd, i archwilio eich defnydd o'r cyllid Arfor ar unrhyw adeg yn ystod eich prosiect neu ar ol ei chwblhau.

Os yw Menter Iaith Môn / Menter Môn, Cyngor Sir Ynys Môn neu Lywodraeth Cymru o'r farn nad yw'r arian wedi ei wario i'r pwrpas y cytunwyd arno, neu fod y prosiect yn dra gwahanol i'r hyn a gynigiwyd, mae'n bosibl y bydd y grant, neu ran perthnasol ohono, yn cael ei adennill.

Byddwch yn cael eich monitro am hyd at 2 mlynedd ar ôl i'r grant gael ei dalu i chi.

Oes angen i mi gael prisiau cystadleuol am bob eitem?

Gofynnir i chi ddilyn y canllawiau i wahodd dyfynbrisiau wrth geisio prisiau am eitemau/gwasanaethau unigol o fewn eich cynllun a chynnwys yr holl dystiolaeth gyda'ch cais.

Gofynion o ran dyfynbris
Un dyfynbris ysgrifenedig ar gyfer pob eitem

Gofynnir i chi nodi manylion pob eitem a fydd yn cael ei brynu gyda chefnogaeth y grant.

Amodau Eraill ar gyfer derbyn Grantiau Ieithyddol Arfor

- Rhaid i bob cais fod yn barod i ymrwymo eu hunain i gyfle cyfartal o safbwynt iaith, hil, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, credo, oed neu, cyhyd ag y bo'n ymarferol, anabledd.
- Ni ellir talu / cyfrannu tuag at waith sydd eisoes wedi dechrau nac offer sydd eisoes wedi ei brynu.
- Ni fydd cymorth yn cael ei ddarparu i gynnal busnes fel ag y mae, adnewyddu offer presennol, neu cyflawni newid er mwyn gorfod cydymffurfio gyda rheolau neu gyfraith.
- Ni ellir defnyddio'r grant i ariannu gweithgaredd sydd yn ddylestwydd statudol.
- Bydd raid i chi ddatgan nad ydych wedi derbyn mwy na €200,000 o gymorth gan y Comisiwn Ewropeaidd ("de Minimus") dros gyfnod o dair blynedd.
- Rhaid i bob busnes sy'n derbyn grant fod yn economaidd ac ariannol hyfyw. Mae Cyngor Sir Ynys Môn, neu Menter Môn (fel ei asiant) a yn cadw'r hawl i ymchwilio i statws credyd trwy Asiantaeth Archwilio Credyd unrhyw un sy'n derbyn grant. Gallai'r cyfarwyddyd hwn gael ei roi o ganlyniad i ymholiad penodol, neu ar sail hapwiriadau.
- Bydd yn rhaid i chi greu a chadw rhestr eiddo o'r holl nwyddau a brynwyd â chymorth grant, ynghyd â chofnod o bob rhif cyfresol neu ddull adnabod arall ble yn berthnasol. Rhaid cyflwyno copi o hwn gyda eich hawliad grant.
- Rhaid i unrhyw grantiau a ddyfarnwyd gael eu gwario a'u hawlio'n llawn cyn diwedd mis Rhagfyr 2020.
- Mae pob grant yn amodol ar gwblhau unrhyw weithdrefnau statudol (ee caniatâd cynllunio, rheoliadau bwyd ac amgylcheddol, anghenion trwyddedu), a thystiolaeth bod pob hawl a chaniatâd perthnasol gennych ee hawl gan berchennog yr eiddo.
- Ni ellir cefnogi cynlluniau sydd yn groes i amodau grant Arfor Llywodraeth Cymru (copi ar gael), polisiau a rheolau Llywodraeth Cymru, neu bolisiau a rheolau Cyngor Sir Ynys Mon.
- Bydd raid i dderbynwyr y grant gydnabod y cymorth ariannol trwy Arfor mewn cyhoeddusrwydd perthnasol.
- Bydd disgwyl i'r holl ymgeiswyr llwyddiannus fod yn barod i ddangos tystiolaeth o unrhyw allbynnau / deilliau sy'n berthnasol i'r gronfa.

- Bydd disgwyl i chi gwblhau a dychwelyd ffurflen gwerthuso ar gyfer y grant Arfor rydych wedi ei dderbyn a bydd swyddog yn cysylltu a derbynwyr am hyn.